

# GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO



Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

## Telegraficzne wiadomości.

Wiedeń, 8. Lipca. — Z powodu rozruchów z Smyrnie, podczas których austriacki oficer od marynarki baron Hackelberg zamordowany a dwóch innych austriackich oficerów raniionych zostało, zażądał internuncjusz austriacki w Konstantynopolu, baron Bruck, zadosyć uczynienia w przeciągu 24 godzin, inaczej zagroził zerwaniem dyplomatycznych stosunków.

Paryż, 8. Lipca. — Mimo najrozmaitszych pogłosek obiegających na giełdzie, trzymały się kursa, a nawet nieco się podniosły.

Roznoszono między innemi wiadomość, że austriacki internuncjusz Bruck w Konstantynopolu popiera Rosyą i że prezes ministerstwa angielskiego lord Aberdeen podał się do dymisji.

Londyn, 8. Lipca. — Wnioski w sprawie wschodniej, markiza Clanricarde w izbie wyższej, a pana Layarda w izbie niższej odroczone do poniedziałku.

Wniosek markiza Clanricarde brzmi jak następuje: ponieważ doszło do wiadomości izby, że rząd rosyjski ogłosił politykę i chwycił się środków które całości i niepodległości państwa otomańskiego zagrażają, przeto izba daje zarządzenie królowej Jejmości, że może liczyć na gorliwość i poświęcenie izby i na jej szczerze dopomaganie w dochowaniu układów podpisanych przez Anglią i utrzymaniu urzędów politycznych i terytorialnych, na których powszechny pokój, bezpieczeństwo handlu i niepodległość narodowa naszych dawnych sprzymierzeńców spoczywa.

Londyn, 9. Lipca. — W izbie wyższej cofnął wczora wieczorem p. Layard swój wniosek w sprawie wschodniej, w skutek prośby lorda Palmerstona, ponieważ publiczne rozprawy mogłyby zaszkodzić, ile że między gabinetami Francji i Anglii zupełna zgoda i dobre porozumienie panują.

Tymczasem między ministrami angielskimi nie ma zgody. Lord Palmerston żąda silnego wystąpienia, lord Aberdeen godzi. Gabinet postanowił obsadzenia księstw naddunajskich nie uważać za wypowiedzenie wojny i pozostawić floty poza Dardanelami, jeżeli ich niezażąda sultan. Na to się zgadza gabinet francuski.

Rzym, 2. Lipca. — Ojciec P. Beckx, rodem z Belgii, wybranym został dziś w miejsce zmarłego ojca Roothana jenerałem jezuitów.

Berlin, 10. Lipca. — Naj. Pan raczył zamianować kupca Stienen w Ankonie konsulem w papieskich portach morza adriatyckiego.

Berlin, 9. Lipca. — Dziś przed południem odbyła się wielka parada tutejszego garnizonu pod lipami na cześć króla bawarskiego.

— Wczora miała posiedzenie konferencja celna. Naznaczono dzieńny porządek na przyszłe czynności.

— *Mittelrheinische Zeitung* donosi, że nie tylko w trewirskiej ale też i w archidiecezyi kolońskiej żądają duchowni przed zapowadaniem małżeństw mieszanych, przysięgi od narzeczonego, że dzieci mają się chować w wierze katolickiej.

Eisenach, d. 7. Lipca. — Dziś odbyło się tu pierwsze posiedzenie konferencji wyższych urzędników policyjnych państw, które przystąpiły do układu, na mocy którego karty paszportowe po tych krajach zamiast paszportów wystarczają podróżnym. Dziś naradzano się, jak urządzić kontrolę nad obcymi podróżującymi. Inne przedmioty trzymane są w tajemnicy i zapewne dotyczą spieszego donoszenia o istnieniu tajnych związków.

Hamburg, dnia 1. Lipca. — Królowa Grecji, Wielki książę oldenburgski, wielka księżna Oldenburgska i książę Waza przybyli wczora o godzinie 12tej do naszego miasta. Królowa incognito pod nazwiskiem hrabiny Athen, księstwo Oldenburgscy pod nazwiskiem hrabstwa von Rastede, wraz ze swoim dworem przejechali parociągiem nadzwyczajnym z Lubeki. Wysiadłszy z dworca kolei żelaznej, przyjęci zostali przez rezydującego tu Rosyji ministra p. de Struve, greckiego konsula p. Spiridione-Madrokefalo i wice konsula oldenburgskiego p. T. Schmidt, udając się do hotelu de l'Europe. Królowa grecka wraz z W. księciem oldenburgskim jechała w pojeździe ministra de Struve. Po południu o godzinie 4½ przybyli król i królowa pruscy incognito pod nazwiskiem, nie Hohenzollern jak wczora donosiłem, ale von Zollern, w towarzystwie Jej cesarskiej wysokości arcyksiężny Zofii podróżującej również incognito, pod nazwiskiem hrabiny Weidenbeck z dworem i parociągiem nadzwyczajnym z Berlina. Najjaśniejszy król pruski zakazał przyjęcia ofi-

cyalnego przez ministrów i konsulów. Król z dworca kolei żelaznej jechał w jednym pojeździe z królową grecką, arcyksiężną i księżną Auersperg. Czternaście pojezdów dwór wiozących i mnóstwo ludzi towarzyszyło dostojnym gościom aż do hotelu. Dworzec przystrojony był w chorągwie. Królowa grecka obejrzała zaraz po przyjeździe widzenia godne gmachy, między innemi giełdę. Wieczorem wszyscy dostojni podróżujący przejeżdżali się spacerem ponad Elbą. Dziś król zamierza obejrzeć port i kilka okrętów. Wczora po południu przyklepiono po rogach ulic plakat czerwony, w którym Hamburgczykom przypominano, że obecnie bawiąca głowa koronowana państwa sąsiedniego, dzieliła niegdyś przegody nieszczęśliwe w walce Niemiec z nieprzyjacielem, i że kiedy płonął Hamburg pożarem grożącym zniszczeniem całego miasta, monarcha pruski pospieszył na ocalenie go, a nadto wsparciem znacznym pieniężnym zapomógł. Zasłużył przeto sobie na wdzięczność obywateli. Stusniebny więc było przy zdarzonej szczęśliwej okoliczności kiedy król zaszczycił miasto swą obecnością, dać mu dowód uwielbienia, gościnności i wdzięczności oświetleniem miasta. Wieczorem wyszedłem, żeby się oświetleniu przypatrzeć, ale tylko na Jungfernstieg jeden dom radczy handlowego W., który dawniej zaszczycony został orderem pruskim, znalazłem oświecony. Tłumy ludu krążyły pod oknami hotelu, w którym NN. Państwo się znajdowali: zresztą cisza i spokojność niczem niebyło przerwane. Dziś NN. Państwo mają odwiedzić „Stadttheater“, a jutro udać się w dalszą podróż. (Cz.)

## Francya.

Paryż, d. 6. Lipca. — Stanowisko naszego posła w Petersburgu de Lastebajac jest bardzo przykre, sądzą przeto, że wkrótce wróci do Paryża i otrzyma inną posadę, może senatorską.

Débaty mówią dziś o zmianie roli państw różnych, w skutek wkroczenia Rosyan do księstw naddunajskich. Débaty uważają to przekroczenie granic za pogwałcenie traktatów, prawa narodów, jako bezpożyteczne dla cesarza Rosyji i kompromitujące jego sławę i pokój Europy. Mimo to, mówią Débaty, twierdzą zawsze, że pokój świata pozostanie nienaruszony i że polityce cesarza nie będzie dozwolonym oddać Europę na łup okropnej wojny. Kwestya ta niebędzie rozwiązana w Petersburgu; z Konstantynopola wyjdzie ruch i postanowienie, które przyspieszy koniec tak długo ciągnącemu się przesileniu. Umiarkowanie i mądrość, które odznaczały dotąd sultana i jego ministrów, a za które Europa tyle im jest wdzięczna i nadal odznaczać ich będą. Wiemy, że nie tylko posel turecki w Paryżu, ale jeszcze rządy francuski i angielski portę usilnie upominały, aby przemocą przemocą nieodpierała i nie starała się armii rosyjskiej dopóty odpierać, dopóki nie przekroczy Dunaju.

Dziś w południe upowszechniła się pogłoska, że wczora wieczorem spiskowi chcieli zamordować cesarza. Policya dowiedziała się w czasie o zamiarze i aresztowała w czasie głównych przywódców. Nie przeszkodziło to przecie innym, aby się nie stawili na wyznaczone miejsce, ale i tu czujna ręka pochwyciła spiskowych, przy których broń znaleziono. W czasie sztuki liczne patrole przechodziły po ulicach otaczających teatr, a po skończeniu sztuki liczna zastawa kawalerji odprowadziła cesarza do St. Cloud. Wiadomość ta zły wywarła skutek na giełdzie dzisiaj.

Paryż, d. 7. Lipca. — Ces. dekretem został nadany kapitulie metropolitalnej paryskiej krzyż biały i fioletowo emaliowany, który członkowie kapituły nosić będą na białą niebieskiej wstążce. Cesarz nadał tę ozdobę kapitulie, na pamiątkę ślubu swego małżeńskiego.

— O onegdajszych aresztowaniach milczą dzienniki. Wczora ograniczyły się na powtórzeniu noty, zamieszczonej w *Patrie*.

— Dziś wszystkie dzienniki rosprowadzają o manifestie cesarza rosyjskiego. Mówią słusznie, że w nim nie ma ani jednego dowodu na poparcie zażaleń przeciw Turcyi, wszystkie zaś upatrują w nim objaw uczuć technących pokojem. Z tego więc wyprowadzają ten wniosek, że układy zakończą spór tak długo prowadzony.

— *Monitor* donosząc urzędownie o przejściu Rosyan przez Prut, dodał jeszcze, że pan Ozerow wysłany został do Konstantynopola. Wiadomość ta popędziła na giełdzie kursa w górę, rzecz przecie się ma inaczej i nie wiemy, jak mógł się wcisnąć do tej wiadomości urzędowej tak gruby błąd. Zapytany o wysłkę pana Ozerowa Foulda, nie umiał zaspokoić panów z giełdy. Cesarz nie był zadowolony z tej wiadomości, bo podobno nie chce tak spokojnie patrzeć na przejście Prutu przez Rosyan. Wczora powołał minister spraw zagranicznych panów Myres i Milo, gdzie im oświadczył że ich dzienniki są organem rządu, a ten by-



najmniej niebierze odpowiedzialności za ich artykuły pokojem tchnące. Postępowanie to rządu ma swoje znaczenie. U dworu sądzą, że lord Palmrston stanie u steru gabinetu angielskiego i dla tego nie tracą otuchy.

— W redakcyi katolickiego Uniwersa wyłożono prośbę do cesarza, aby się nakłonił do zbrojnej interwencji za Turcyą. Prośbę tę licznemi okrywają podpisami.

— Ks. Napoleon wyjechał do St. Omer. Tłumy licznie zebrane przed Palais-Royal, pożegnały księcia życzliwemi okrzykami. Księżę Napoleon umiał zyskać dla siebie u ludu prawdziwą sympatyę.

Paryż, dnia 30. Czerwca. — (Kr. Cx.) Korespondencye stambulskie z dnia 15. odebrane drogą marsylską, zawierają wiele ważnych podań, ale korespondencye odebrane drogą tryestką, już je prawie zupełnie wyczerpały. Porta jest bez nowin z Jassy i Bukarestu. Służba poczt tych prowincyi robiona przez Rossyan, została przerwana. Z Serbii dochodzą wiadomości, iż ks. Aleksander tém bardziej zbliża się do Rossyi, im bardziej ks. Michał zbliża się do Austrii. Tenka, prezes senatu serbskiego, wziął dymisy, z jakich powodów? niewiadomo. Gorozanin gotuje się do wyjazdu. Ma on się udać do Swajcaryi a potem do Paryża. W Belgradzie rozeszła się pogłoska, że książę Michał Obrenowicz żeni się z hrabianką Huniadi, pochodzącą z dawnej familii królewsko-węgierskiej. Hrabianka Huniadi jest katoliczką. Żeniąc się z nią, ks. Michał dalby dowód tolerancji, ale to właśnie szkodzi mu w oczach Serbów, dotąd bardzo nietoleranckich. Księżę Michał jest popularny między Słowianami austriackimi i tureckimi. Nad Dunajem Rossya znajduje stronników między Greko-Słowianami. Jedni tylko Kozacy Nekrasowscy są jej niechętni.

Dzienniki rosyjskie starają się utrzymywać opinią, że Francya jest z Rossyą w tajemnym przymierzu. Nad Dunajem zaś rossiewają pogłoski, że Rossya ma zamiar utworzenia z Wołoszczyzny i Moldawii, a nawet podobno z Bessarabii, osobne księstwo czy królestwo Rumańskie. O tej pogłosce, jako prawdopodobnej, napomyka litografowana korespondencya stambulska.

W Paryżu sprawa wschodnia nie zrobiła żadnego kroku dalej. Margrabia Clanricarde zwlekał wniesienie w tej sprawie adresu do królowej do 10. Lipca. Wiecie już, że admirał de la Susse komendant floty francuskiej w Dardanelach, został zastąpiony przez wice-admirała Hamelin. Minister marynarki w Paryżu dzień i noc pracuje. Dzienniki angielskie są ciągle wojenne, chociaż ministerjum angielskie stara się bardzo o utrzymanie pokoju. Opinia objawiona przez jednego korespondenta Czasu z Wiednia, jakoby flota angielsko-francuska nie mogła przeszkodzić marszowi rosyjskiemu na Stambuł, nie trafia tu do przekonania. Flota ta mogłaby wiele dokonać, ale na to potrzeba wzajemnej ufności i woli. Zdaje się, że tych warunków niedostaje jeszcze Anglii i Francji. Rossya wejdzie do Moldo-Wołoszczyzny, Turcyja zuboży się długami wysileniami. Rossya otrzyma czego żąda, a jeżeli utworzy królestwo Rumańskie, posunie dalej rozbiór Turcyi.

### Hiszpania.

Madryt, 2. Lipca. — W Hiszpanii zanoszą się na wypadek nie małej wagi. Królowa matka, pani Munoz ma zamiar opuścić Hiszpanię. Odprowadziła swą córkę królową Izabelę do stolicy, a sama wróciła do Aranjuez, gdzie przez kilka dni zabawi, a potem pojedzie do Paryża. Podobno ma na myśli wydać jedną z swych córek za księcia Napoleona, syna Hieronima. Chodzi tylko o wybór i dla tego wiezie obie panny Munoz do Paryża. Jeżeli się jedna z nich spodoba, natenczas królowa matka więcej przesiadywać będzie w Paryżu, niż Madrycie. Nasi mężowie stanu nie bardzo się tem kłopotają i oni będą zadowoleni, bo niebieda tyle krępowani intrygami dworskimi. Dwór nasz spodziewa się cesarzowej Francuzów tego lata, która na Marsylię ma popłynąć do Barcelony, tam wylądować i uroczyste zjazdem przejechać się do Madrytu.

Minister spraw wewnętrznych zażądał nadzwyczajnego kredytu na poprowadzenie telegrafu elektrycznego do granicy francuskiej. Dotychczasowe telegrafy napowietrzne zapewne będą zniszczone, lubo miliony kosztowały z tego powodu, że każda stacya musiała być nakształt warowni ufortyfikowana, bo kilka razy się wydarzyło, że telegrafistów znalezione w dawnych gmachach pomordowanych. Teraz w takiej warowni telegraficznej po pięciu znajduje się urzędników od stóp do głowy uzbrojonych i zjad też wielkie koszty rosły w utrzymywaniu takiej linii zbrojnej.

Gazeta Madrycka ogłasza dekret królewski, który ustanawia konsulat w Jerozolimie i komisją specjalną, mającą się trudnić miejscami świętymi. Tekst dekretu brzmi: »Stosownie do tego, co mi przedstawionem zostało przez radę moję ministrów, dekretuję jak następuje: Art. 1) Ustanowionym jest konsulat w Jerozolimie, z poleceniem aby się porozumiał z zakonnikami reguły s. Franciszka hiszpańskimi mieszkającymi w Palestynie, w celu popierania czynnie interesów religij państwa i przeszkadzania, aby dawne prawa i prerogatywy mojej korony w miejscach świętych nie były zapoznane. Art. 2. Wstrzymana jest wszelka przesyłka bezpośrednia funduszków pochodzących z uczynków nabożnych (Obra pia, occurs pie) zakonnikom Palestyny. Fundusze przesyłane być winny na przyszłość konsułowi, ażeby zgodnie z ojcami Franciszkanami, używał ich do przedmiotów ich instytucyom właściwych, bez żadnej ze strony innej zwierzchności interwencji. Art. 3. Posyłki pieniędzy i przedmiotów, które na przyszłość do miejsc świętych będą skierowane, ulegać będą sprawdzeniu na rozkaz ministra spraw zagranicznych, do którego władzy od dzisiaj zawisła Obra pia Jerozolimska. Art. 4. Zaniminowana zostanie komisya złożona z dyplomaty, finansisty, dwóch duchownych i dwóch orientalistów, która przejrzy archiwa dotyczące Obra pia, stan jej funduszków i dochodów, i wszystko co do tego należy, przedstawi następnie środki jakie za najwłaściwsze uzna do prędkiego i szczęśliwego osiągnięcia celu który zamierzam, i przedłoży, jak najprędzej, memoriał historyczny i legalny nad prawem korony hiszpańskiej do patronatu miejsc świętych. Art. 5. Rząd rozpocznie natychmiast negocjacye z przewielebnym nuncyuszem jego świątobliwości, w przedmiocie odwołania i modyfikacyi więziących przez kongregacyę propagandy wiary postanowień, któreby zmierzać mogły do zmniejszenia praw ko-

ronie mojej w ziemi świętej przysługiwających. Art. 6. Wziawszy poprzednie informacje, obranym zostanie dom na przyjęcie i wykształcenie misyonarzy franciszkańskich przeznaczonych do ziemi świętej. — Dan w Aranjuez, dnia 24. Czerwca 1853. r. — (Podpisano ręką królowy).

Minister tymczasowy spr. zagran. Francisco de Lersundi.

### Włochy.

Według Gazetta di Venezia skazał sąd sąd wojenny w Udine na dniu 28. Czerwca bardzo bogatego obywatela Gaspari, ojca dwojga dzieci na śmierć, ponieważ posiadał nóż w kształcie szyletu, 12 funtów szrót i 200 kapiszonów. Radetzky zważając na niewinność zupełną tego obywatela złagodził karę śmierci na więzienie 3-miesięczne w fortecy bez kajdan.

### Anglia.

Londyn, d. 6. Lipca. — Standard twierdził wczora, że lord Aberdeen abdykuje, to jest, wychodzi z ministerstwa, bo gabinet rozbity wypadkami na wschodzie. Palmerston jest za stanowczem wystąpieniem przeciw Rosyi, a lord Aberdeen przyjaciel starej koalicji chce pojednania za każdą cenę. Na to Herald takie czyni uwagi: już chwila rozprzeżenia gabinetu naszego była bliska, ale załatano na chwilę przepaść. Sprawy pójdą dawnym torem, ale niedługo. Każdej chwili może przesilenie znów wybuchnąć. — Takie pogłoski Standarda i Heraldów trzeba zawsze cum grano salis odważać.

— Chronicle i Globe uwielbiają Reszyda baszę za jego notę ostatnią, która jest wzorem umiarkowania, godności i głębokiego uczucia prawa. Globe szczególnie znajduje w nocie jego technienie uczuć prawdziwie chrześcijańskich, które powinny zawstydzić autorów rosyjskiej noty. Takiemi przecie pochwałami mało się dopomoże sułtanowi. Times krytykuje manifest Piotrowego grodu z 26. Czerwca, który nazywa wręcz, obrazą prawdy, niechce przeto młócić plew, z których się nie wyklepie ani dowodu, ani faktu, bo ni tego ni owego nie zawiera. (Opuszczamy inne wyrażenia zbyt dobitne z tego artykułu Timesa dodając, że wybuch taki narodowej niechęci na nie się nieprzysta, kiedy głosy biorą górę, które tłumaczą na stronę pokoju nawet wkroczenie Rosyan do księstw naddunajskich i manifest grodu Piotrowego.) Tak też dzisiaj donosi Times z Paryża, że na ostatniej (sobotniej) radzie gabinetowej londyńskiej stanęło, iż rząd francuski ma być zawiadomiony, że obsadzenie księstw naddunajskich nie będzie przez Anglią poczytane za *casus belli*, a następnie, że flota z tego powodu nie przejdzie Dardanelów. Być może, iż to podanie pochodzi ze źródła rosyjskiego, ale podobna pogłoska krążyła po Londynie i okazywano tam chęć wyraźną uwierzenia słowom cesarza, że nie szuka zdobyczy. Za powód tej wiary podaje korespondent paryski Timesa obawę o nieurodzaj i o przerwanie dowozu zboża z Odessy i portów naddunajskich. Dla czegoż więc popłynęły floty do Dardanelów?

### Austria.

Wiedeń, 5. Lipca. — Jeneralmajor Mayerhoffer znany z wojny węgierskiej, wysłany został jak donosi Gaz. powsz. augsb. przez rząd do Belgradu. Mówi on biegle po turecku i zna stosunki na wschodzie, bo dawniej służył tam długi czas wojskowo. Rząd cesarski zdaje się chcieć się ograniczyć w obec wypadków wschodnich na najściślejszej neutralności, a nawet nie wierzy w rozpoczęcie kroków nieprzyjacielskich, gdyż ani wojsk nie wysyła na granicę, ani też nie czyni innych przygotowań zbrojnych. Owszem w ostatnich czasach rozpuszczono wielką liczbę żołnierzy na urlopy szczególnie z pułków węgierskich.

Wyszły w wykonanie nowe przepisy dotyczące produkcji i sprzedaży salety, i zużyciu zostaje dotychczasowy monopol skarbowy tego artykułu.

— W Waitzen rozstrzelano w dn. 25. b. m. dwóch znanych rozbójników, Szczepana Armanickiego i Jana Stupkę.

Mówią, że w tych dniach zjadą najwyższych stopni oficerowie z prowincyi do Wiednia celem naradzenia się nad nowym systemem administracyi wojskowej i nad innemi jeszcze planami. Ma także być wysadzona osobna komisya względem zaprowadzenia nowej organizacyi wewnętrznej armii.

Wiedeń, d. 7. Lipca. — Artykuł Lloyda o skutkach wkroczenia wojsk rosyjskich za Prut brzmi: »Nadesłane nam ze Lwowa doniesienia nie pozwalają powątpiewać o wejściu rosyjskiego korpusu do Multan. Wrażenie jakie ten wypadek w zachodniej Europie wywoła, zależy musi w znacznej części od równoczesnych zawiadomień wielkich mocarstw przez dwór rosyjski. W sferach dobrze świadomych nie masz wątpliwości, że Rosya wojny nie pragnie. Dążeniem przeto tego państwa musi być, aby o ile można niewątpliwie wykazać swoje zamiary utrzymania pokoju, a to tak niewątpliwie, iżby im w Londynie i Paryżu uwierzone i zaniechano przeciw niej demonstracyi ze strony zachodnich mocarstw morskich. Publiczna opinia w Anglii jest tego rodzaju, że ministeryum Aberdeena, pomimo całego swojego zamięłowania pokoju, popchniętem będzie do stanowczego kroku, jeżeli sama Rosya nie postawi w możności dania parlamentowi dostatecznych zapewnień względem utrzymania nietykalności państwa tureckiego. Niemniej zajdzie potrzeba zaspokojenia gabinetu paryskiego, w sprawie bowiem wschodniej inicjatywa po jednej stronie mogłaby wyjść ze stolicy Francji. Ową czujność niezachwianą jaka się w głównej politycznej kwestyi w zachodnich stolicach obecnie objawia poczytujemy za znak nader pomyślny. Skłoni ona Rosyą, jeżeli ta pokoju pragnie, do szybkiego ustalenia onegoż. Jest więcej niżeli prawdopodobną rzeczą, iż zajęcie księstw naddunajskich, nawet przez liczbę wojsk tam weszłych, nosić na sobie będzie raczej cechę demonstracyi niż zaczepki. Będzie ono przeznaczone do okazania siły Rosyi, ale nie woli uszkodzenia Turcyi. Rosyjskiemu gabinetowi będzie szło więcej o moralne wrażenie tego kroku, niż o materialny skutek jego. Skoro poseł rosyjski opuścił Konstantynopol w taki sposób jak książę Menżykow, przyjazd innego posła rosyjskiego do tej stolicy wyprzedzony być musi jakimym aktem, który w oczach świata wykaże rzeczywistą potęgę, jako potęgę i zwyciężce. Godność gabinetu rosyjskiego a nie chęć zdobyci wymaga teraz ofiary, a Turcyja będzie



ją umiała ponieść. Jeżeli wielki za daleko zaszedł, to mniej wielki musi go grecznie o przebaczenie prosić, aby tamten własnych swych błędów nie chciał wziąć temu za złe. Nie jest to wprawdzie logika słuszności, ale logika faktów. Czegoż Rosya potrzebuje w tej chwili? o to, aby wysoka porta prosiła jej o darowanie niejakich błędów, mniejsza o to czyli je popełniła lub nie, konieczność polityczna Rosyi wymaga, aby się nigdy niepokazać w oczach chrześcijan tureckich, jakoby poniosła klęskę. Cokolwiek się stanie, jak bądź rzeczy pójdą, zręcznie czy niezręcznie, z taktem czy bez taktu, skutek dla mocarstwa północnego wypaść zawsze musi uwieńczone. Anglia i Francya pragną nietykalności Turcyi; Rosya się zobowiąże nie naruszać jej wcale. Anglia i Francya pragną pokoju, t. j. powrotu posła rosyjskiego do Konstantynopola — zatem nie mogą się i temu sprzeciwiać, aby jedyną on drogą powrócił, którą mu pan jego obrać dozwoli, a tą jest droga umiarkowanego tryumfu, rezultat ten lubo politycznie małej wagi, wszakże w oczach świata i tłumu uchodzić może za zaszczytny.

Kor. Austriacka pisze: »Po wielu dziennikach umieszczono odpowiedź zbiorową reprezentantów Austrii, Anglii, Francji i Prus, w Konstantynopolu na zapytanie Wys. Porty względem ostatniej noty księcia Menszykowa, wraz z podpisami właściwych dyplomatów. Wedle nadeszłych tu doniesień wszelkie powody nakazują powątpiewać o istnieniu takiej noty, gdyż lubo reprezentanci czterech mocarstw porozumieli się w dniu 21. Maja w swobodnej rozmowie nad równobieżną odpowiedź, takowa wszakże przesłana została Porcie osobno przez każdą missyę. Oświadczenie zatem dane przez reprezentantów czterech mocarstw jest jedno i toż samo, ale bynajmniej nie zbiorowe. Kto chociaż cokolwiek wtajemniczony jest w znaczenie dyplomatycznych dokumentów, ten pojmie różnicę jaka w tych formach zachodzi.«

### Galicya.

Kraków, dn. 28. Czerwca. — (Kor. Cz.) Dwie kwestye zajmują teraz ile myślę najwięcej całą Galicję, to jest kwestya indemnizacyjna, i kwestya budowy drogi żelaznej z Oświęcima przez Trzebinę, Kraków, Bochnię, Dębicę, Jarosław, do Lwowa. Pierwsza z nich to jest indemnizacyjna jest zapewne najważniejszą i o ile mógłbym powziąć w tej mierze wiadomości, pisałem wam o niej w ostatnim moim liście. Dziś przesyłam wam niektóre data o drugiej, i żałuję tylko, że nie są tak pomyslnie, jak zdaniem mojem były wiadomości przesłane o pierwszej.

Budowa kolei żelaznych, z Oświęcima do Trzebini i z Krakowa do Bochni, a tem samem wykończenie robót wedle kolei w większej części już dokonanej, z Bochni do Dębicy, głównie atoli budowa obydwóch mostów, jednego pod Oświęcimem, drugiego pod Krakowem, zostały na ten rok wstrzymane, i odłożone do wiosny roku przyszłego. Na decyzję tę wpłynęło niezmiernie wiele powodów, głównie zapewne finansowy, ale przyczyniła się jak się zdaje do niej także i ta okoliczność, że do budowy tak ważnej pod względem technicznym, uznano za potrzebne, skompletować odpowiednie personele techników, które ma być stawione pod rząd oberżyniera tak, jak roboty na Semeringu. W skompletowaniu przeto takiego personele mają zachodzić na teraz jakieś trudności, i dla tego wszelkie roboty około kolei, o których wspominałem, odłożone są do następnego roku.

Spodziewam się być nie długo w stanie, uwiadomić was z pewnością o szczegółach, dotyczących skali przyjętej do tymczasowego oszacowania powinności urbarjalnych, tudzież normy postępowania, przy użytkowaniu zaliczek, nakazanych biletem ręcznym cesarza. Ustanowienie tej skali i tych norm było jak wam pisałem przedmiotem narad w ministerium spraw wewnętrznych, po których zamknięciu, teraz o szczegółach, o których mówię, coś pewniejszego donieść będzie można.

### Tureya.

Jassy, 3. Lipca. — Wojsko rosyjskie wkracza do nas dziś o godzinie 9. zrana.

Wojsko przekraczające granice pod Skulewy i Leową należy do 4. korpusu i zostaje pod dowództwem generała Dannenberga. W ogóle dziś przechodzi granice 10,000. Dziś zrana ogłosił książę Górczaków proklamacją, w której powiada o celu obsadzenia księstw naddunajskich, dalej że obsadzenie to niezmienna ustaw i administracyi kraju i wzywa mieszkańców, aby się spokojnie oddawali zatrudnieniom swoim i byli posłuszni władzom.

Białogrod, 28. Czerwca. — Spodziewamy się, przeniesienia rzędu ztąd do Kragujewacu, skoro się pokaże, iż na dobre na wojnę się zanosi. Porta żąda, aby się księstwo uzbroido, niemyśląc jakie ztąd wypłynąć mogą dla nas niebezpieczeństwa. Rząd serbski może zachować neutralność dopóty, dopóki można, ale trudno żądać, aby chłop serbski walczył obok muzułmanina przeciw Rosyjanom. Ponieważ trudno przypuścić, aby Serbowie usłuchali wezwania, przeto stać się łatwo może, że miasto nasze będzie bombardowane a rząd wcześniej myśleć musi o przesiedleniu się swojemu.

Według wiedeńskiej Pressy, korpus rosyjski, który wszedł do księstw naddunajskich składa się z dwóch dywizyj, należących do 4 i 5 korpusu armii. Razem liczą 25,000 żołnierza. Cztery pozostałe dywizye, (bo każdy rosyjski korpus ma 3 dywizye) tak są rozłożone: 2 i 3 dywizya 4 korpusu armii ustanowiona jest we wschody na granicy multauńskiej, 2 zaś i 3 dywizya 5 korpusu pod Odessą i Sebastopolem. Dowódcą 4 korpusu jest generał Dannenberg, 5 korpusu jen. Lüders. Ponieważ korpusa te rozłożone są na tak wielkich przestrzeniach, szczególnie Lüdersa, przeto zdaje się, że ruch wojenny nie będzie nagle popierany.

Oprócz generała Dannenberga wkroczył na dniu 3. Lipca generał Lüders do Multan z przednią strażą swojego korpusu. Tegoż dnia mówiono w Jassach, że Omer basza korpus swój pod Szumłą zebrany posuwa ku Wołoszczyźnie.

Jakkolwiek w odeskiej rosyjskiej powiedziano, że administracya i urzędnicy pozostają dawni, jednakowoż zakazali Rosyjanie ogłaszać ostatni firman sultana, w którym nadano wolność wyznaniom wszystkich religii w Turcyi, a oprócz tego zakazano niemiecką gazetę, która w Bukarescie wychodzi, ponieważ zamieściła artykuł o sprawie wschodniej.

Piszą do Timesa z Konstantynopola na dniu 23. Czerwca, że tam się obawiają Serbii. Prezes ministerstwa serbskiego Simicz, całkiem jest oddany na posługi cesarzowi rosyjskiemu. Podejrzewają go o złe zamiary, ponieważ wydał rozkaz aby z Belgii nadesłano broń co spieszniej, którą tam zamówiono.

### Kronika miejscowa.

Poznań, dn. 11. Lipca. — Królewska rejencya wydała rozporządzenie temi dniami, że pełnomocnictwa agentów towarzystw zabezpieczających tak zagranicznych jako też krajowych, powinny nie tylko być podpisane przez dyrektorów rzeczonych towarzystw lub ich zastępców, ale jeszcze mają być poświadczone przez notaryuszów, że wystawiający owe pełnomocnictwa sami je podpisali i że do zamianowania agentów prawo mają statutami obwarowane. Pełnomocnictwa nieposiadające poświadczenia takowego, będą uważane przez król. rejencyę za nieważne, a przynajmniej każdy agent podający podobne pełnomocnictwo nie będzie na przyszłość potwierdzony. Przy podaniu podobnych pełnomocnictw muszą dowieść, że towarzystwa przez nich reprezentowane, otrzymały pozwolenie od rządu na mocy prawa z 17. Maja 1853.

Wolsztyn, d. 7. Lipca. — Wczoraj otworzono uroczyste zakład niewidomych. Na tę uroczystość przybyli z Wrocławia dyrektor podobnego zakładu w Wroclawiu pan Knie i nauczyciel tego zakładu p. Kienel. Z mów mianych pokazuje się, że francuzki profesor Waleniy Hany w roku 1783 rozpoczął dawanie nauk niewidomym, a mimo to Francya dziś liczy jeden tylko podobny instytut, Ameryka 4, Niemcy 20. Głównym założycielem instytutu niewidomych w Wolsztynie jest aptekarz Krechtel.

Z powiatu poznańskiego, d. 9. Lipca. — Wczoraj po godz. 3. z południa nagle ciemne chmury zajęły zachodni horyzont i szybko posuwały się ku górze. Nastąpiła straszna cisza jak powszechnie przed każdym nadzwyczajnym meteorycznym zjawiskiem; spadło tylko kilka kropel deszczu, poczem zaczęły padać twarde jak kamienie kule gradowe wielkości kurzego jaja i więkze. Najlepsze damy wyobrażenie o ich masie, kiedy powiem, że 18 takich brył średniej wielkości, ważyło funt jeden. Grad ten bez wiatru i nienazbyt gęsto spadający nie wielką przeto w polach mógł wyrządzić szkodę i wszystko, wyjąwszy kilkadziesiąt potłuczonych dachówek i szyb strzaskanych na tem osobiwszem zjawisku byłoby się skończyło, gdyby w kilka minut później śród okropnego wichru i grzmotu nie była nadeszła druga straszliwsza daleko i w skutkach swoich okropniejsza nawałnica. Wnet obfity grad z niesłychaną gwałtownością uderzył o ziemię i wszystko co natrafił, zniweczył. Kilka wsi w okolicy Poznania spustoszył zupełnie. Ile dotąd wiemy Daszewice, Piotrowo, Kubalin, a mianowicie Głuszyna i Babki srodze tej klęsce uległy. Niektórzy właściciele utracili wszystko. Jeszcze w dwie godziny potem zdarzeniu drogi na Głuszynie zasypane były kupami ludu jak wśród zimy. W parafialnym kościele w głównym oknie szyb stłuczonych 46, ołtarz jeden zniszczony, świeczniki porzucane i pogięte świadczą wymownie o gwałtowności burzy, jakiej najstarsi w okolicy nie pamiętają ludzie.

Września, dn. 6. Lipca. — Naczelnny prezes pan Puttkammer pozwolił w skutek wniosku prob. Łukaszewicza na odbywanie misji w Żerkowie od d. 2. b. m. Do pozwolenia tego przydał jednak warunek, że kazania mają się odbywać w kościele, a tylko mogą być dozwolone na cmentarzu, jeżeli ten ma ogrodzenie na 9 stóp wysokie.

We wsi Chlebowie pod Miłosławiem spalili się jednemu gospodarzowi dom mieszkalny i wszystkie gumna w ostatnim dniu zeszłego miesiąca. Ogień był podłożony.

Wągrowiec, dn. 6. Lipca. — Dzień ś. Piotra i Pawła w naszych okolicach dał się niejednemu we znaki. I tak Kludzin się spalił, przyczem w płomieniach dwóch ludzi utraciło życie, a piorun zabił kobietę z dzieckiem przy kominie siedzącą. Tegoż dnia uderzył piorun w Niemczynie w stodołę, ale pożaru nie zrzadził. W mieściskach spaliła się téż nocy stodoła, w którą piorun uderzył.

Bydgoszcz, d. 7. Lipca. — I u nas zasiada sąd przysięgłych. Kiedy prowadzono zbrodniarza Franciszka Zurka z Trzemeszna do Bydgoszczy do wyprowadzenia z niego śledztwa i zamknięto go w drodze na noc w więzieniu barcińskim, zdjął sobie kajdany podwójne i piecem dotął się do komina, którym wydobył się na wolność. Sprawę jego więc skreślono z porządku dziennego. Za to inna sprawa przyszła przed kratki. Dziedzic Daniszewski z wiel. Kołudy wracając na d. 21. Stycz. r. b. z swoją żoną z Inowrocławia do domu, gadał na swego woźnicę, że źle jedzie, a kiedy ten jak na złość i szybko i nie bezpiecznie pojeżdżał, sam wysiadł z pojazdu, przeszedł na kozieł, odebrał woźnicę lejce i sam pojeżdżał. Nie podobało się snąć to woźnicy, bo za wsią Niemojewem, żądał, ażeby mu pan oddał lejce i biec, chcąc sam powozić. Pan Daniszewski kazał mu się zachować spokojnie, bo rzucił go z kozła, na to też czekał ów woźnica nazwiskiem Jakób Kruszyński, a schodząc z kozła uchwycił za biczysko i chciał swemu panu go wyrzucić, mówiąc, że to jego własność. Nie pomogło nic, chociaż pan Daniszewski jemu powiedział, że bez bicia jechać nie może, poskoczył Kruszyński do swego pana, a pochwyciwszy go za płaszcz chciał go przemocą zrzucić z kozła. Pan Daniszewski zesiadł i uderzył parę razy ręką Kruszewskiego, który także pochwycił swego pana za kołnier, a ten go za włosy, puścił go jednak, bo konie zaczęły się strachać i stać nie chciały. Kruszyński wydarł nakoniec bicz i uderzył nim tak silnie w twarz pana, że mu nos przetrącił i byłby tak dłużej bił leżącego na ziemi pana Daniszewskiego, gdyby go pani Daniszewska nie była wstrzymała. Lubo nos się zgoił w trzy tygodnie, ale pan Daniszewski przypadek ten odchorował. Sąd przysięgły uznał Jakóba Kruszyńskiego winnym i skazał na dwa lata do więzienia w domu karumy.

— Miasto nasze będzie także oświetlone gazem, jak Poznań, a kosztła wynosić mają 60,000 tal.

— Krawiec pan Pick, posiadający znaczny u nas zapas ubiorów męzkich, sprowadził sobie z Nowego Jorku maszynę do szycia szybkiego, podobną do tej, jaką pokazują teraz w Berlinie i jest powodem natłoku



znawców i piezawców. Machina ta szyje nadzwyczaj szybko i dosyć mocno, nawet szepuje.

— Targi na konie remontowe, od lat 3 do 6 mające, odbędą się w księstwie i miastach pogranicznych w dniach następujących: 1. Czerwca w Cylichowie, 21. Września w Świecu, 21. Września w Bydgoszczy, 26. Września w Zninie, 27. Września w Wągrowcu, 1. Października w Kościanie, 5. Października w Sierakowie, 7. Października w Dreźnie, 10. Października w Landsbergu nad Wartą.

Nakło, 6. Lipca. — Przyszedł tu temi dniami jakiś młodzieniec do zegarmistrza Zachariasza i targował zegarek złoty, wywijając przytem woreczkiem z pieniędzmi, ale że się zgodzić nie mógł, przeto odszedł. Wkrótce żona zegarmistrza postrzegła, że nie masz targowanego zegarka, wybiegła za młodzieńcem i żądała z krzykiem zegarka napowrót. Młodzieniec spokojnie czynił jej wyrzuty, że go obraża, że się zapewne myli, nie niepomogło, pani Zachariaszowa chałasowała, krzyczała, a nakoniec postrzegłszy żandarma, zawołała na niego aby jej dopomógł. Chłopak widząc, że nie żarty, spieszył z rozkrzyżowanymi rękoma do żandarma i woła: ach jak jestem szczęśliwy przyjacielu, dawno się z sobą niewidzieliśmy! przytem ściska go za szyję i całuje. Żandarm dał się ściskać i wycalować, ale doprawdy nie mógł sobie przypomnieć, gdzie widział, gdzie poznał młodzieńca. Nareszcie namęczywszy się z myślą, prosi go także grzecznie, że mimo znajomości i przyjaźni, musi pełnić obowiązki i obejrzaj chłopaka, u którego nie znalazł. Puścił więc go, a pani Zachariaszowa zakłopotana wróciła do domu szukać dalej zegarka, który może się zarzucił. Żandarm także później wrócił do domu, a zdejmując mundur i szukając czegoś po kieszeniach, postrzegł, że coś dygoce w kieszeni, sięgnął i dobył co? — zegarek pani Zachariaszowej. Teraz dopiero poznał, że kiedy go złodziej ściskał, to mu też z ręcznika wsunął do kieszeni zegarek. I złodziej się ucieszył, że wydobył się z kłopotu przytomnością umysłu, i pani Zachariaszowa cieszyła się, że wrócił zegarek do domu jako owoc jej natarczywości.

### Rozmaite wiadomości.

— Władysław Oleszczyński wykonał w Paryżu w tych czasach dwa piękne pomniki grobowe: Juliusza Słowackiego i generała Tyszkiewicza. Pomnik Słowackiego, na cmentarzu Montmartre, jest w formie skały wykutej z jednego kamienia, a uwieńczonej krzyżem w dużych rozmiarach. Na jednej stronie skały znajduje się medalion z popiersiem zmarłego, z pod którego rozwija się karta obejmująca tytuły cenniejszych dzieł poety. Na innej znajduje się lira z zawieszonymi wieńcami, oparta na rozrzuconych księgach, a na trzeciej znajduje się sowa, godło grobowe i symbol inteligencji. Pomnik generała Tyszkiewicza jest prostszy, ale równie godny pochwały. Na posadzce kamienną, stoi sarkofag z napisami polskimi i herbem, a na sarkofagu postument marmurowy, po nad którym wznosi się popiersie zmarłego. Na przodzie i najniższej części pomnika, rzucone są dwie armaty, jako godło wojenne. Władysław Oleszczyński zrobił także piękny z marmuru dla p. Singer. Pomnik ten zaleca się ze starannego wyrobienia ornamentacji i z 2ch płaskorzeźb. Płaskorzeźby, bardzocennie przez artystów francuskich, zostały przez nich z gipsu odlane.

### Wiadomości handlowe.

Berlin, d. 9. Lipca. — Pszenica 66—72 tal., żyto 55—58 tal., jęczmień 39—42 tal., owies 29—32 tal., groch 52—62 tal., olej rzepiowy 10½ tal., olej lniany 10½ tal., okowita bez beczki 26 tal.

Szczecin, 9. Lipca. — Żyto 54—57 tal. — Olej rzepiowy 10 tal. — Okowita 13½ tal.

### Przybyli do Poznania dnia 10. Lipca.

BAZAR: Kowalski z Potrzebowa; hr. Grabowski z Łukowa; Niegolewski z Włoskiejewek.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Pulkownik Beezwarzowski i adjut. Brunk z Berlina; bar. Knorr z Gutów; Lehn z Jarocina; Kurll z Annabergu.

POD CZARNYM ORŁEM: Lossow z Bydgoszczy; Kinzel z Guhrau; Rejewski z Pakszyna.

HOTEL RZYMSKI: Moszezeński z Jeziorek.

HOTEL PARYSKI: Książd Szymański z Makowar; Switkowski z Gniezna; Sempolowski z Kierowa.

HOTEL BERLINSKI: Hoppe z Sokolowa; Neumann z Berlina; Schornstein z Tarnowy; Kamiński z Wojna.

HOTEL WIEDENSKI: Schwarz z Inowrocławia.

POD BIAŁYM ORŁEM: Alisch z Grodziska; Rettig z Rogoźna.

W mieszkaniu prywatnym: Leidler z Ruhberga, rynek Nr. 78.; Soyka z Leipe, przedm. St. Wojc. Nr. 40.

### Dnia 11. Lipca.

BAZAR: Białkowski z Pierzchna; Znaniecki z Zaborowa; Berendes z Brzozy; Niemojewski z Słownik; Stoss z Nietrzanowa.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Rosemann z Bydgoszczy; Hofz z Nürenbergu; Bornemann z Szczecina.

HOTEL BAWARSKI: Könecka z Guben; Friedrich z Hamburga; Wolicki z Warszawy; Spitzberg z Szremu; Dietrich z Landsberga; Berlin z Neu-Strelitz; Palm z Gollenschütz; Zychlinski z Pierska; Kurnatowski z Chalina; Bielicki z Siedleczka.

POD CZARNYM ORŁEM: Chrzanowska i Białkowska z Wrześni; Smitkowski z Siedmiorogowa; Smitkowski z Borówka; Smitkowski z Łęzek; Snochowski z Tarnowa; Dzierzanowski z Glinna; Kozicki z Sośnicy; Viertel z Meehina.

HOTEL DREZDEŃSKI: Hr. Skorzewski z Czarniejewa; Braune z Rothschloss; Kalkstein z Goluchowa; Gregorovius z Pleszewa; Camphansen i Westermann z Berlina; Eichhorn z Offenbach; Gadebusch z Szczecina; Calman z Moguncyi.

HOTEL RZYMSKI: Hr. Łęcki z Zębowa.

HOTEL PARYSKI: Mellenberg i Tyrankiewicz z Wrześni; Brodsack z Miłostawia.

POD ŻŁOTĄ GĘSIĄ: Hr. Skórzewski z Nidomia; hr. Skórzewska z Czarniejewa; Ossowski z Lublina.

HOTEL BERLINSKI: Altman z Wrocławia; ks. Sahe z Wągrowca; Trampczyński z Zaniemyśla; Bermst z Wilsnoek; Daszkiewicz z Torunia; Müller z Dramburga; Rychłowski z Zimnej wody.

HOTEL WIEDENSKI: Sokolnicki z Muszynowa; Żeromski z Grodziszczka. POD BIAŁYM ORŁEM: Remschel z Chładowa; Krustky z Pleszewa; Wache Gembaszewa.

HOTEL RZYMSKI: Hr. Łęcki z Zębowa.

POD TZREMA LILIAMI: Klein — Brykezyński z Wielenia.

HOTEL KRUGA: Polezyński z Długich; Hebdmann z Rakowki.

HOTEL EICHBORNA: Kayser, Zippert z Gniezna, Kaska z Nowo. dwórki, Zerenes z Rogoźna.

POD KORONĄ: Broek z Gniezna, Goldstein z Kościana.

W mieszkaniu prywatnym: Kayser z Benneckenstein, ul. Berliński n 20.

W księgarni Żupańskiego wyszło dzieło:

**Zbiór wiadomości do historii sztuki lekarskiej w Polsce** od czasów najdawniejszych aż do najnowszych przez **Ludwika Gąsiorowskiego**, Doktora medycyny. Tom II. Cena 3 Tal.

W tejże księgarni nabyć można:

Jezuici i ich dążność, przez L. Z. Cena 2 Złp.

**U Ernesta Günthera w Lesznie** wyszło i po wszystkich księgarniach jest do nabycia:

### MSZY ŚWIĘTEJ

czyli

Nauka o niustajającej ofierze nowego zakonu,

przez **X. Bernarda Galurę**,

z niemieckiego przez Xiędza \*\*\*.

Cena 12 Sgr.

### OBWIESZCZENIE.

Sprostowana lista tutejszych obiorców gminy wyłożoną będzie w dniach od 15. do 30. m. b. w naszym sekretaryacie na drugiem piętrze w Ratuszu. W tym czasie wolno każdemu mieszkańcowi tutejszej gminy przedłożyć nam protestację przeciwko prawdziwości tej listy.

Poznań, dnia 6. Lipca 1853.

Magistrat.

### SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Król. Sąd powiatowy w Poznaniu, Wydział I. dla spraw cywilnych.

Poznań, dnia 14. Marca 1853.

Nieruchomość własnością Jana Koschel i żony tegoż Anny Elżbiety z Meynasów, jako też Anny Maryi Teressy Meynas zamężnej Müller resp. prawnych następców tejże ostatniej, handlującego mąką Jana Bogumiła Heth i żony jego Renaty z Müllerów, będąca w Poznaniu na przedmieściu Chwaliszewo-

wie pod liczbą 112. (ulica Wenecyjska Nr. 11) położona, oszacowana na 5354 Tal. 7 sgr. 2 fen. wedle taxy, mogącej być przejranej wraz z wykazem hipotecznym w Registraturze, ma być dnia 24. Października 1853. r. przed południem o godzinie 11. w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych celem podziału sprzedana.

### OBWIESZCZENIE.

Stosownie do przepisu §. 137. i następnych, części I. tytułu 17. Powszechnego prawa krajowego podaje się do wiadomości, iż podział spadku po zmarłej w Poznaniu dnia 15. Listopada 1824. wdowie Katarzynie Sielskiej z domu Schwachert pierwszego zamężcia Rozpendowski ej nastąpi.

Poznań, dnia 16. Czerwca 1853.

Król. Sąd powiatowy. II. Wydz.

Niniejszem mam zaszczyt szanownej publiczności uniżenie donieść: iż zaopatrzony jestem w aptecę moję w skład wszelkich tak sztucznych jak naturalnych wód mineralnych, a to w cenie zwyczajnej.

Zwracam uwagę na Wittekinda wody i sól, których sprzedaż dyrekcyja zakładu mi powierzyła.

**A. Busse**, właściciel czerwonej apteki przy rynku Nr. 37.

Smarowidło do wozów tanio poleca

**J. Affellowicz**, Chwaliszewo Nr. 8.

Heble do ogórków i noże do bobów poleca

**A. Klug**, Wrocławska ulica Nr. 3.

### Mydelka Polskiego

nowy transport cotylnko odebrał i poleca

Jedyny skład tegoż mydelka na

**W. Księstwo Poznańskie**

u **P. Przespolewskiego** w Poznaniu,

ulica Wrocławska Nr. 14.

Tak znane

### mydło do kąpieli

F. C. Stegmanna

poleca **P. Przespolewskiego** w Poznaniu, ulica Wrocławska Nr. 14.

Śledzie świeże (*Matjes*) cotylnko odebrał i poleca sztukę po 1 Sgr., tuzin za 10 Sgr.

**J. Affellowicz**, Chwaliszewo Nr. 8.

### Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 9. Lipca 1853.	Sto-pa pCt.	Na pr. kurant	
		papie-ram.	gote-wizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna. ....	4½	—	100½
dito z roku 1850. ....	4½	101½	—
dito z roku 1852. ....	4½	—	101½
Oblig. długu skarbowego. ....	3½	—	93½
dito premii handlu morskiego. ....	—	—	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej. ....	3½	—	91½
dito miasta Berlina. ....	4½	—	101½
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej. ....	3½	—	100
dito Prus Wschodnich. ....	3½	—	97½
dito Pomorskie. ....	3½	99½	—
dito W. X. Poznańskiego. ....	4	—	104
dito W. X. Pozn., nowe. ....	3½	—	98
dito Szląskie. ....	3½	—	—
dito Prus Zachodnich. ....	3½	—	96½
Bilety rentowe Poznańskie. ....	4	—	100½
Louisdory. ....	—	—	110½
Akcje kolei żelaznej Starog. Poznańsk. ....	3½	—	93½

### CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

Dnia 11 Lipca, 1853. r.

	od		do	
	tal.	lgr.	tal.	lgr.
Pszenicy, szefel. ....	2	11	3	20
Żyta, szefel. ....	2	—	2	4
Jęczmienia, szefel. ....	1	18	—	1
Owsa, szefel. ....	1	1	3	1
Tatarki, szefel. ....	1	10	—	1
Grochu, szefel. ....	2	—	2	2
Ziemniaków, szefel. ....	—	20	—	22
Siana, centnar. ....	—	20	—	22
Słomy, kopa. ....	8	—	9	—
Masła, garniec. ....	1	15	—	1
Spirytusu (beczka 120 kw.) 80 % Tral. ....	21	10	—	21